

LYHYT- JA PITKÄAIKAISET PALJON PERUSTERVEYDENHUOLLON PALVELUJA KÄYTTÄVÄT ASIAKKAAT POHJOIS-SUOMEN SYNTYMÄKOHORTTIAINEISTOSSA

Moona Huhtakangas [1]; Hanna Tiirinki [2]; Risto Bloigu [3]; Marjo Suhonen [1]; Outi Kanste [1].

[1] Hoitotieteen ja terveyshallintotieteen tutkimusyksikkö, Oulun yliopisto

[2] Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma, Uusimaa, Suomi

[3] Tietoteknologian ryhmä, Oulun yliopiston lääketieteellinen tiedekunta

Tausta: Aiemmissä tutkimuksissa asiakkaat on yleensä määritelty paljon palveluja käyttäviksi yhden vuoden konsultaatiokäyntien perusteella. Kuitenkin paljon palveluja käyttävistä vain 30–40 % käyttää paljon palveluja seuraavana vuonna ja 14–24 % viiden vuoden kuluttua. Tutkimuksen tarkoituksena on määrittää lyhyt- ja pitkäaikaisille paljon perusterveydenhuollon palveluja käyttäville ominaiset taustatekijät ja tarkastella mitkä taustatekijät erottavat pitkäaikaiset paljon palveluja käyttävät lyhytaikaisista.

Aineisto ja menetelmät: Pohjois-Suomen syntymäkohortti 1966. Aineisto koostuu kohortin vastaajista, jotka ovat vastanneet terveyskeskuspalveluiden käyttöä koskevaan kysymykseen 31- ja 46-vuotisseurantatutkimuksissa (n=4880). Seurantatutkimusten aineistot on kerätty vuosina 1997–1998 ja 2012–2013. Paljon palveluja käyttäväksi määritellään henkilö, joka on käyttänyt terveyskeskuspalveluja vähintään kahdeksan kertaa edellisen vuoden aikana. Lyhytaikaiseksi paljon palveluja käyttäväksi määritellään henkilö, joka on paljon palveluja käyttävä joko 31- tai 46-vuotiaana ja pitkäaikaiseksi henkilö, joka on paljon palveluja käyttävä sekä 31- että 46-vuotiaana. Aineisto analysoidaan soveltuvin tilastollisin menetelmin.

Tulokset: Lyhyt- ja pitkäaikaisille paljon palveluja käyttäville asiakkaille ominaiset taustatekijät eroavat toisistaan.

Johtopäätökset: Paljon palveluja käyttävien tunnistamisessa olisi tarkoituksenmukaisempaa erotella lyhyt- ja pitkäaikaiset paljon palveluja käyttävät.